

Số: 18/BC-BKTXH

Hồng Lĩnh, ngày 04 tháng 12 năm 2023

BÁO CÁO

Kết quả giám sát chuyên đề việc triển khai thực hiện Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 trên địa bàn thị xã Hồng Lĩnh

Thực hiện Nghị quyết số 34/NQ-HĐND, ngày 26/7/2022 của HĐND thị xã về Chương trình hoạt động giám sát của HĐND thị xã năm 2023, Ban Kinh tế - Xã hội đã triển khai giám sát việc triển khai thực hiện Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 trên địa bàn thị xã Hồng Lĩnh. Qua khảo sát, giám sát trực tiếp và gián tiếp tại 11 tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp liên quan, làm việc với UBND thị xã, UBND phường, xã và các phòng liên quan, xem xét báo cáo của Đoàn Giám sát, Ban Kinh tế - Xã hội báo cáo kết quả giám sát, cụ thể như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Công tác chỉ đạo, triển khai thực hiện

Trên cơ sở nội dung Luật Bảo vệ môi trường, Kế hoạch số 210/KH-UBND ngày 17 tháng 6 năm 2021 của UBND tỉnh về việc triển khai thi hành Luật bảo vệ môi trường trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh; Văn bản số 360/UBND-NL2 ngày 20/01/2020 của Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Tĩnh về việc tuyên truyền thực hiện Luật Bảo vệ môi trường năm 2020, UBND thị xã, UBND phường, xã đã sao gửi văn bản Luật để quán triệt thực hiện; UBND thị xã ban hành Văn bản số 417/UBND-TNMT ngày 22 tháng 3 năm 2022 về việc tuyên truyền thực hiện Luật Bảo vệ môi trường, đồng thời chỉ đạo các phòng, ngành, địa phương triển khai thực hiện các quy định pháp luật về bảo vệ môi trường một cách kịp thời.

Trong mốt giám sát, UBND thị xã đã trình HĐND thị xã ban hành Nghị quyết số 16/NQ-HĐND ngày 30/7/2021 của HĐND thị xã về việc thông qua Đề án thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải rắn sinh hoạt trên địa bàn thị xã Hồng Lĩnh đến năm 2025 và những năm tiếp theo; cùng với đó UBND thị xã đã ban hành các văn bản triển khai thực thi Đề án hàng năm. Đánh giá, triển khai thực hiện, nhất là đối với việc thí điểm xe điện thu gom rác tại hai phường Bắc Hồng, Nam Hồng; tháo gỡ vướng mắc trong thực hiện bộ giá thu gom theo quy định của Quyết định số 33/2017/QĐ-UBND ngày 30/06/2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc quy định mức giá tối đa đối với dịch vụ thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải sinh hoạt trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh; Quyết định số 14/2021/QĐ-UBND ngày 25/3/2021 của UBND tỉnh sửa đổi bổ sung Điều 1, Phụ lục 1,2 Quyết định số 33/2017/QĐ-UBND ngày 30/06/2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Tĩnh về việc quy định mức giá tối đa đối với dịch vụ thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải sinh hoạt trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh; Quyết định số 1456/QĐ-UBND, ngày 02/10/2017 quy định

mức giá cụ thể đối với dịch vụ thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải sinh hoạt trên địa bàn thị xã Hồng Lĩnh.

2. Công tác tuyên truyền, vận động, phổ biến kiến thức, giáo dục pháp luật

Các cơ quan, đơn vị và địa phương trên địa bàn thị xã đã tích cực phổ biến, tuyên truyền các chủ trương, nghị quyết của Đảng và chính sách pháp luật của nhà nước về bảo vệ môi trường dưới nhiều hình thức. UBND thị xã đã ban hành kế hoạch và chỉ đạo phòng Tài nguyên và Môi trường chủ trì, phối hợp với các tổ chức chính trị - xã hội và các địa phương tổ chức tập huấn về công tác bảo vệ môi trường.

Bình quân các phường, xã tổ chức 10 đợt tuyên truyền thông qua tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật gắn với đối thoại với người đứng đầu cấp ủy chính quyền, tiếp xúc cử tri, các cuộc họp của chi bộ thôn, tổ dân phố, các chi hội, chi đoàn; thông báo trên hệ thống loa truyền thanh của phường, xã, của thôn, tổ dân phố. Phối hợp chặt chẽ với các đoàn thể chính trị xã hội có các hoạt động tích cực hưởng ứng vừa tuyên truyền tới các đoàn viên, hội viên, nhân dân vừa ký cam kết với hội viên chấp hành nghiêm túc quy định của Luật như Hội Cựu Chiến binh phường Đậu Liêu; Hội LHPN, Hội Nông dân, Đoàn Thanh niên các phường, xã với phong trào “5 không, ba sạch”, phong trào “Ngày Chủ nhật xanh”, huy động hàng nghìn lượt người vào mỗi sáng Chủ nhật ra quân để thu gom rác thải, trồng hoa, cây xanh; hoạt động “Ngày Chủ nhật xanh” dần trở thành nếp sống của người dân. Qua phong trào, đã xuất hiện nhiều mô hình điển hình về công tác bảo vệ môi trường, trong đó nổi bật là phong trào “Nói không với túi ni lông và sản phẩm nhựa sử dụng một lần”, mô hình Tuyên truyền vận động nhân dân phân loại rác thải và xử lý nước thải, rác thải tại hộ gia đình của Trung tâm Ứng dụng KHKT và BVCT vật nuôi thị xã đã góp phần làm cho thị xã ngày càng sáng, xanh, sạch, đẹp, hoàn thiện tiêu chí môi trường trong xây dựng nông thôn mới.

3. Tổ chức bộ máy quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường

- Ở thị xã: Phòng Tài nguyên và Môi trường thực hiện chức năng quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường tại địa phương. Hiện nay phòng đang phân công một Phó Trưởng phòng phụ trách công tác bảo vệ môi trường;

- Ở phường, xã: Phân công thực hiện nhiệm vụ tham mưu cho UBND quản lý nhà nước về môi trường đối với công chức địa chính - xây dựng - môi trường. Mỗi phường, xã phân công 01 đồng chí phụ trách.

4. Công tác thanh, kiểm tra, xử lý các vi phạm

Trong mốc giám sát (năm 2022, 2023), UBND thị xã và UBND phường, xã hàng năm xây dựng kế hoạch và tổ chức kiểm tra, xử lý vi phạm trên lĩnh vực bảo vệ môi trường: UBND thị xã thành lập Đoàn kiểm tra 15 tổ chức cá nhân. Qua công tác kiểm tra, Đoàn đã phát hiện và tham mưu UBND thị xã ban hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với các trường hợp vi phạm luật bảo

vệ môi trường; UBND phường Đạu Liêu tổ chức kiểm tra hiện trạng sử dụng đất của 07 Doanh nghiệp thuê đất giáp hành lang khe Nhà Trò; UBND phường Đức Thuận kiểm tra 4 doanh nghiệp, cơ sở sản xuất kinh doanh sửa chữa ô tô, kinh doanh phế liệu; UBND phường Trung Lương kiểm tra 03 doanh nghiệp, cơ sở sản xuất kinh doanh tại cụm Công nghiệp làng nghề. Qua kiểm tra các hành vi vi phạm chủ yếu là: chưa triển khai thực hiện trách nhiệm theo cam kết bảo vệ môi trường đã được phê duyệt, tập kết rác thải nguy hại, vật liệu không đúng nơi quy định, một số gara ô tô tại phường Đức Thuận (hộ ông Nguyễn Văn Bốn, Dương Văn Tư) tập kết ô tô cũ trên vỉa hè, chưa có bể chứa chất thải nguy hại,... Công tác kiểm tra góp phần chấn chỉnh việc thực hiện các quy định về bảo vệ môi trường, nhất là đối với các đơn vị sản xuất kinh doanh, doanh nghiệp có ảnh hưởng trực tiếp đến môi trường.

5. Công tác xử lý chất thải, rác thải

a) Tại các khu dân cư, đô thị

- Về xử lý rác thải

Hiện nay trên địa bàn thị xã có 33 điểm trung chuyển rác thải rắn sinh hoạt tại 6 phường, xã; 01 bãi chôn lấp rác thải rắn sinh hoạt (Bãi xử lý chất thải rắn sinh hoạt thị xã) và 01 bãi rác xây dựng thị xã, đều đặt tại phường Nam Hồng. Các điểm tập kết rác thải được đầu tư, xây dựng đảm bảo cho công tác thu gom, vận chuyển.

Bãi xử lý chất thải rắn sinh hoạt của thị xã có tổng diện tích đất 4,2 ha. Theo báo cáo của Công ty Cổ phần Môi trường đô thị và khảo sát thực tế, năm 2022 Bãi xử lý rác được lấp đầy. Qua đánh giá, diện tích trống hiện nay còn khoảng 0,5 ha, còn có thể vận hành đến hết năm 2025. Theo quy hoạch sử dụng đất thời kỳ 2021 - 2023 thị xã Hồng Lĩnh được UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 1855/QĐ-UBND ngày 08/9/2022 đã bố trí 15 ha tại phường Đạu Liêu để xây dựng Nhà máy xử lý rác. UBND thị xã đã tích cực, chủ động kêu gọi các nhà đầu tư thực hiện các dự án Nhà máy xử lý rác trên địa bàn.

Ngân sách thị xã đã hỗ trợ cho Công ty Cổ phần Môi trường đô thị 300 triệu đồng, bằng 35,42% giá trị để mua 10 xe điện thu gom rác thải thí điểm tại 02 phường Bắc Hồng và Nam Hồng. Công tác thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn thị xã chủ yếu do Công ty Cổ phần Môi trường đô thị thị xã hợp đồng trực tiếp qua dịch vụ công ích với UBND thị xã; hợp đồng trực tiếp với chính quyền các địa phương: Bắc Hồng, Nam Hồng, các cơ sở sản xuất, kinh doanh, cơ sở y tế trên địa bàn. Ngoài ra, ở một số địa phương thực hiện thu gom rác từ nhà đến các điểm tập kết thông qua các tổ (đội) do UBND phường, xã thành lập (Thuận Lộc, Đạu Liêu, Đức Thuận), hợp tác xã (Trung Lương)... Tỷ lệ rác thải rắn thu gom đạt 99%.

- Về xử lý nước thải: Trên địa bàn thị xã có 3 hồ sinh học xử lý nước thải sinh hoạt đảm bảo theo quy định.

b) Tại các cụm công nghiệp

Trên địa bàn thị xã hiện nay có 4 cụm Công nghiệp: Cụm CN-TTCN Nam Hồng, Cụm CN làng nghề Trung Lương, Cụm CN Công Khánh 1, 2. Hiện đang đầu tư xây dựng Cụm CN Công Khánh 3.

- Về xử lý rác thải

Về công tác thu gom, xử lý chất thải rắn, các cơ sở sản xuất kinh doanh xây dựng riêng khu vực lưu giữ chất thải rắn và hợp đồng với Công ty Cổ phần Môi trường đô thị thị xã hoặc HTX, Đội thu gom định kỳ thu gom, vận chuyển và xử lý theo quy định.

- Về xử lý nước thải:

Trong 4 CN-TTCN chỉ có Cụm CN-TTCN Công Khánh II và Cụm CN - TTCN làng nghề Trung Lương có hệ thống xử lý nước thải, tuy nhiên qua khảo sát thực tế, hệ thống xử lý nước thải tại Cụm CN-TTCN làng nghề Trung Lương đã xuống cấp và chưa gom hết nước thải của toàn cụm để xử lý như công năng thiết kế. 02 Cụm CN-TTCN còn lại chưa có hệ thống xử lý nước thải tập trung (Cụm CN-TTCN Nam Hồng và Cụm CN-TTCN Công Khánh 1 đang làm thủ tục xây dựng).

c) Tại các cơ sở y tế

Chất thải lây nhiễm, chất thải y tế thông thường phát sinh tại các cơ sở y tế công lập, ngoài công lập, các cơ sở khám chữa bệnh tư nhân đều được thu gom và xử lý theo quy định. Hệ thống xử lý rác thải tại Trung tâm Y tế Hồng Lĩnh được đầu tư xây dựng đảm bảo theo quy định.

d) Tại các cơ sở sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp

- Trồng trọt và bảo vệ thực vật

Thông qua công tác tuyên truyền, áp dụng các mô hình canh tác tiên tiến như mô hình quản lý dịch hại tổng hợp (IPM), 3 tăng 3 giảm, VietGAP, Hữu cơ... lượng thuốc bảo vệ thực vật được sử dụng đã giảm dần hàng năm. Người dân đã ý thức hơn trong việc sử dụng phân bón cho cây trồng. Công tác thu gom, xử lý thuốc bảo vệ thực vật bước đầu đã phát huy hiệu quả, tạo sự chuyển biến trong nhận thức của người dân, nâng cao ý thức trách nhiệm bảo vệ môi trường, bảo vệ sức khỏe của bản thân và của cộng đồng. Đặc biệt, có địa phương xây dựng hệ thống các điểm tập kết thu gom rác tại các xứ đồng, tuyên truyền người dân có ý thức trong sử dụng, xử lý thuốc bảo vệ thực vật, phân bón đảm bảo quy trình, như Đạu Liêu, Đức Thuận.

Đối với đất lâm nghiệp: Tổng diện tích rừng của thị xã Hồng Lĩnh: 1.456,19 ha, trong đó: có rừng 1.256,16 ha (rừng tự nhiên là 80,16 ha), chưa có rừng 200,03ha. Công tác bảo vệ, quản lý rừng được thực hiện đảm bảo, rừng không bị chặt phá, lấn chiếm; làm tốt công tác phòng, chống cháy rừng. Đối với sâu hại phá hoại, Ban Quản lý rừng phòng hộ đã hợp đồng mua thuốc diệt côn

trùng để xử lý. Qua khảo sát có hợp đồng đầy đủ, quy trình thực hiện đảm bảo an toàn với môi trường.

- Chăn nuôi

Hiện nay, trên địa bàn có 02 trang trại chăn nuôi bò quy mô 100 con/lứa chăn nuôi sử dụng đệm lót sinh học kết hợp men vi sinh, số lượng chất độn chuồng của trang trại được đóng bao và bán cho người dân để làm phân hữu cơ bón cho cây trồng.

Đối với chăn nuôi lợn: Phụ phế phẩm chủ yếu là phân của vật nuôi và thức ăn dư thừa của vật nuôi; hiện nay các cơ sở chăn nuôi lợn đã có các công trình để thu gom, xử lý chất thải chăn nuôi như: Bể Biogas dạng bể, dạng bạt kết hợp các hố lắng sinh học; Hiện nay trên địa bàn có 01 trang trại chăn nuôi lợn thịt quy mô 1.000 con/lứa sử dụng công nghệ Biogas bạt kết hợp với máy ép tách phân để xử lý môi trường, lượng phân sau khi ép được đóng gói và đem bán cho người dân bón cây trồng.

Đối với phụ phế phẩm chăn nuôi gà: Phụ phế phẩm chăn nuôi gà chủ yếu là chất độn chuồng, hiện nay có 03 trang trại chăn nuôi gà quy mô 5.000 - 6.000 con/lứa chăn nuôi sử dụng đệm lót sinh học kết hợp men vi sinh, vì vậy sau khi xuất bán, số lượng chất độn chuồng được đóng bao và bán cho người dân. Số lượng phụ phế phẩm chăn nuôi gà trên được bán hết cho người dân sau mỗi lứa nuôi.

Nuôi trồng thủy, hải sản: Do trên địa bàn diện tích nuôi trồng thủy sản ít, phân tán; toàn thị xã có khoảng 70 ha nuôi trồng thủy sản nên phụ phế phẩm rất ít, chủ yếu là nước thải và bùn hữu cơ phát sinh, các loại chất thải này thường chưa được thu gom, xử lý.

6. Kinh phí cho sự nghiệp môi trường

Trong mốc giám sát (năm 2022, 2023), nguồn kinh phí ngân sách thị xã bố trí cho sự nghiệp môi trường là 32,286 tỷ đồng. Cụ thể: Năm 2022: 16,143 tỷ đồng, trong đó chi hợp đồng dịch vụ công ích với Công ty Cổ phần môi trường đô thị, hỗ trợ mua xe điện thu gom rác thải là 15,850 tỷ đồng (mua xe điện 300 triệu đồng); năm 2023, phân bổ: 16,143 tỷ đồng, trong đó chi hợp đồng dịch vụ công ích với Công ty Cổ phần môi trường đô thị chưa quyết toán.

II. HẠN CHẾ, VƯỚNG MẮC

1. Hạn chế, vướng mắc

1.1. Trong công tác quản lý nhà nước

- Hệ thống văn bản quản lý nhà nước về công tác bảo vệ môi trường theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường chưa đầy đủ ở các phường, xã, chủ yếu đang ban hành công văn triển khai các nhiệm vụ cấp trên triển khai, kiểm tra công tác bảo vệ môi trường khi có phản ánh và chỉ đạo, thiếu các Kế hoạch, đề án, văn bản chỉ đạo, lãnh đạo triển khai thực hiện hàng năm;

- Ở UBND thị xã thị xã và các phường, xã đang bố trí công chức tham mưu QLNN về bảo vệ môi trường chưa được đào tạo chuyên ngành môi trường, chủ yếu đang đào tạo lĩnh vực quản lý đất đai hoặc xây dựng kiêm nhiệm (trừ phường Đức Thuận);

- Công tác tuyên truyền nội dung Luật Bảo vệ môi trường và Nghị định hướng dẫn, Luật Thanh tra 2022 điều chỉnh, sửa đổi một số nội dung Luật Bảo vệ môi trường chưa nhiều. UBND thị xã mới triển khai 1 đợt theo Giấy mời số 251/GM-UBND ngày 19/10/2022 của UBND thị xã về việc tổ chức tập huấn về tuyên truyền, phổ biến Luật Bảo vệ môi trường năm 2020, Nghị định số 08/2022/NĐ-CP, Thông tư số 02/2022/TTB TNMT của Bộ Tài nguyên và Môi trường, các phường, xã chủ yếu đang lồng ghép tuyên truyền thông qua hoạt động của các đoàn thể, tuyên truyền chung trong hoạt động phổ biến pháp luật chưa thực hiện theo chuyên đề cụ thể;

- Trong mốc giám sát, chủ yếu đang kiểm tra về công tác bảo đảm môi trường tại các cơ sở sản xuất kinh doanh khi có sự việc người dân phản ánh và cấp trên yêu cầu. Tuy nhiên, số lượng chưa nhiều; quy trình chưa đảm bảo: thiếu phân công nhiệm vụ Đoàn, biên bản kiểm tra nội dung còn sơ sài chưa xác lập tính pháp lý (như của phường Đức Thuận); hầu hết các phường, xã Đoàn giám sát trực tiếp (Đậu Liêu, Đức Thuận, Trung Lương), hồ sơ kiểm tra mới chỉ dừng lại ở việc lập biên bản, chưa có báo cáo của Đoàn cũng như kết luận của cơ quan nhà nước (UBND) về nội dung kiểm tra.

Công tác phối hợp giữa một số phòng, ngành với các địa phương chưa chặt chẽ trong công tác tham mưu và thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước trên lĩnh vực bảo vệ môi trường; nhận thức của người dân và các tổ chức đối với công tác bảo vệ môi trường chưa cao.

1.2. Bảo vệ môi trường trên các lĩnh vực

- Tình hình ô nhiễm cục bộ ở một số khu vực người dân đã có ý kiến phản ánh qua tiếp xúc cử tri, cơ quan chức năng cũng đã vào cuộc kiểm tra, xác minh đặc biệt là vấn đề nước thải chưa qua xử lý ở các cụm công nghiệp, tại các cơ sở sản xuất nhỏ lẻ, hộ sản xuất kinh doanh trong khu dân cư, tại một số khu đô thị, như: khu vực TDP 8, phường Đậu Liêu; khu vực các gara ô tô dọc Quốc lộ 1A đoạn qua TDP Thuận Minh, Thuận Hồng của phường Đức Thuận. Tuy nhiên, chưa có phương án xử lý dứt điểm;

- Công tác xử lý nước thải chưa đáp ứng được điều kiện hoạt động các cụm công nghiệp, 2/4 Cụm Công nghiệp - TTCN chưa được đầu tư hệ thống xử lý nước thải; vẫn còn nhiều cơ sở sản xuất xả thải trực tiếp ra môi trường, gây bức xúc trong dư luận nhân dân, nhất là các cơ sở thu gom phế liệu, sửa chữa ô tô dọc tuyến Quốc lộ 1A qua tổ dân phố Thuận Hồng, Thuận Minh, phường Đức Thuận;

- Một số cơ sở sản xuất kinh doanh qua giám sát thực hiện chưa đầy đủ cam kết về đánh giá tác động môi trường, kế hoạch bảo vệ môi trường như tại các cơ sở thu gom phế liệu, sửa chữa ô tô dọc tuyến Quốc lộ 1A qua TDP Thuận Hồng, Thuận Minh, phường Đức Thuận;

- Tình trạng lạm dụng thuốc bảo vệ thực vật, sử dụng phân bón vô cơ không hợp lý về chủng loại, liều lượng, thời gian vẫn còn xảy ra tại một số địa phương. Ý thức của một số hộ dân trong việc tự giác thu gom bao bì, chai lọ thuốc bảo vệ thực vật qua sử dụng chưa cao.

1.3. Trong thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải rắn, rác thải xây dựng

- Quy trình xử lý, thu gom sau phân loại rác tại nguồn chưa thực hiện được trong thực tế. Một số đoàn thể tại các phường (Bắc Hồng, Nam Hồng) đã có triển khai phân loại rác tại nguồn cho đoàn viên, hội viên thực hiện thí điểm nhưng chưa hợp lý, thiếu đồng bộ nên rác thải đã phân loại vẫn được thu gom, vận chuyển, xử lý chôn lấp chung;

- Tình trạng đổ rác thải xây dựng không đúng nơi quy định đã ảnh hưởng đến mỹ quan đô thị, ô nhiễm môi trường, mất an toàn giao thông, trong đó việc đổ lẫn chất thải rắn xây dựng vào chất thải rắn sinh hoạt tại các điểm trung chuyển rác thải sinh hoạt gây khó khăn cho công tác thu gom, vận chuyển và xử lý (tại hầu hết các điểm tập kết rác của các phường, xã, tại thời điểm giám sát, Đoàn Giám sát của Ban phát hiện tại bãi tập kết TDP 4, Nam Hồng, TDP 10, Bắc Hồng);

- Việc xử lý vi phạm hành chính đối với các hành vi vi phạm về đổ chất thải rắn sinh hoạt và chất thải rắn xây dựng chưa thường xuyên. Vẫn còn các cơ quan, đơn vị, cơ sở sản xuất kinh doanh, một số hộ dân chưa nộp kinh phí thu gom rác thải theo hợp đồng đã ký kết với đơn vị thu gom, vận chuyển và xử lý, xảy ra nhiều nhất tại phường Bắc Hồng và Nam Hồng (thu năm 2023, Bắc hồng chỉ đạt 33,9% so với bộ thu đã lập và ký kết; Nam Hồng đạt 74,9%). Hai phường Bắc Hồng và Nam Hồng vẫn còn nợ kinh phí thu gom theo hợp đồng đã ký kết với Công ty Cổ phần Môi trường đô thị Hồng Lĩnh, riêng tại phường Bắc Hồng nợ tồn đọng từ tháng 6/2019 đến tháng 12/2022, số tiền: 307.408.848 đồng;

- Bãi xử lý rác thải thị xã chỉ có thể vận hành đến năm 2025 sẽ đầy, theo báo cáo trữ lượng chứa còn khoảng 0,5 ha. Việc xử lý chất thải rắn gặp khó khăn và chưa đảm bảo quy trình theo quy định, do phần diện tích còn lại là ao hồ nước sâu, rác trôi xuống hồ gây ô nhiễm và khó xử lý;

- Một số địa phương thu kinh phí thu gom rác thải rắn sinh hoạt còn thấp hơn so với Quyết định số 1456/QĐ-UBND, ngày 02/10/2017 quy định mức giá cụ thể đối với dịch vụ thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải sinh hoạt trên địa bàn thị xã Hồng Lĩnh, như Trung Lương, Đức Thuận, Thuận Lộc.

2. Nguyên nhân

Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục chính sách pháp luật về bảo vệ môi trường đã được các ngành, địa phương triển khai song hiệu quả mang lại chưa cao.

Tổ chức bộ máy và đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý môi trường còn thiếu và yếu, công chức phụ trách môi trường ở phường, xã còn kiêm nhiệm nhiều lĩnh vực, đa số chưa được đào tạo chuyên môn sâu về lĩnh vực môi trường.

Phát triển công nghiệp, đô thị, dịch vụ kéo theo lượng chất thải rắn, chất thải rác thải sinh hoạt phát sinh ngày càng nhiều.

Việc thu hút các doanh nghiệp vào sản xuất tại các cụm công nghiệp đạt tỷ lệ thấp, do đó các nhà đầu tư hạ tầng khu công nghiệp chậm triển khai thực hiện hệ thống xử lý nước thải tập trung vì chi phí đầu tư hệ thống xử lý là rất lớn.

Việc triển khai đồng bộ các văn bản mới của nhà nước liên quan đến bảo vệ môi trường còn chậm, chưa đồng bộ; một số địa phương còn thụ động, lúng túng, thiếu quyết liệt trong triển khai kế hoạch, chỉ đạo của cấp trên, trong đó có việc cấp uỷ, chính quyền một số phường tuyên truyền, quán triệt người dân, tổ chức chấp hành Đề án thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt chưa nghiêm túc, dẫn đến nợ tiền rác ở hai phường trung tâm, nộp kinh phí chưa theo đúng bộ giá quy định ở các đơn vị còn lại, ảnh hưởng đến hoạt động của Công ty Cổ phần môi trường đô thị và công tác bảo vệ môi trường của thị xã. Ngân sách của thị xã còn khó khăn, phụ thuộc vào tiền cấp quyền sử dụng đất và cân đối của cấp trên nên việc đầu tư hạ tầng tại các cụm công nghiệp chưa đáp ứng so với yêu cầu của quy định pháp luật cũng như đòi hỏi của thực tiễn.

Việc tuân thủ các quy định pháp luật về bảo vệ môi trường của một bộ phận cơ sở sản xuất, kinh doanh còn thấp, chưa chủ động, tự giác thực hiện đầy đủ trách nhiệm và nghĩa vụ bảo vệ môi trường; vẫn chủ yếu chạy theo mục tiêu lợi nhuận, coi nhẹ yếu tố bảo vệ môi trường. Ý thức tự giác chấp hành pháp luật về bảo vệ môi trường của một bộ phận người dân chưa nghiêm túc.

III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đối với UBND thị xã

1.1. Trên cơ sở Điều 168 Luật Bảo vệ môi trường năm 2020, đề nghị UBND thị xã quan tâm xây dựng kế hoạch, chương trình, dự án về bảo vệ môi trường theo đúng chức năng, nhiệm vụ luật định và cấp trên giao. Chỉ đạo UBND phường, xã thực hiện nghiêm túc việc xây dựng, ban hành các văn bản QLNN về bảo vệ môi trường theo luật định để tổ chức thực thi nghiêm túc, trong đó có việc ban hành kế hoạch, lộ trình kiểm tra việc chấp hành pháp luật về bảo vệ môi trường của các tổ chức, cá nhân, đơn vị sản xuất kinh doanh có tác động môi trường trên địa bàn.

1.2. Chỉ đạo phòng Tài nguyên và Môi trường, các ngành liên quan rà soát các văn bản quy phạm pháp luật, kịp thời kiến nghị cấp có thẩm quyền điều chỉnh, bổ sung cho phù hợp, nhất là việc thực thi các quy định của Luật Bảo vệ môi trường trong thực tế.

1.3. Chỉ đạo xây dựng và ban hành quy chế phối hợp giữa các cấp, các ngành và địa phương trong công tác bảo vệ môi trường.

1.4. Cân đối nguồn lực đầu tư các dự án bảo vệ môi trường.

1.5. Chỉ đạo các phòng, ngành, UBND phường, xã theo chức năng, nhiệm vụ đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức, kiến thức về bảo vệ môi trường, ý thức chấp hành các quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường.

1.6. Quan tâm đến công tác quản lý đất đai, bảo vệ môi trường đối với các cơ sở tín ngưỡng, tôn giáo khu vực núi Hồng Lĩnh.

1.7. Tổng kết đánh giá việc thực hiện Nghị quyết số 16/NQ-HĐND ngày 30/7/2021 của HĐND thị xã Hồng Lĩnh về việc thông qua Đề án thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải rắn sinh hoạt trên địa bàn thị xã Hồng Lĩnh đến năm 2025 và những năm tiếp theo. Trong đó cần đánh giá rõ việc thí điểm mô hình xe điện thu gom rác tại hai phường Bắc Hồng và Nam Hồng; Phương án khi Bãi xử lý rác thải rắn thị xã đây vào năm 2025; xử lý vấn đề nợ đọng tiền rác của phường Bắc Hồng và phường Nam Hồng đối với Công ty Cổ phần Môi trường đô thị. Bàn định hướng và giải pháp thực hiện phân loại rác tại nguồn để đảm bảo thực hiện nghiêm túc Nghị định số 45/2022/NĐ-CP của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường.

1.8. Kiến nghị UBND tỉnh để có lộ trình tuyển dụng công chức phụ trách môi trường tại UBND thị xã và các phường, xã. Tăng cường tập huấn kỹ năng nghiệp vụ chuyên môn cho đội ngũ công chức phụ trách công tác môi trường tại các phường, xã.

1.9. Tăng cường QLNN đối với việc vận hành bãi xử lý rác thải xây dựng. Chỉ đạo UBND phường, xã xử lý nghiêm các trường hợp đổ rác thải xây dựng không đúng nơi quy định, nhất là tại các điểm trung chuyển rác.

1.10. Chỉ đạo phòng Tài nguyên Môi trường thực hiện kiểm tra tổng thể việc chấp hành kế hoạch, cam kết bảo vệ môi trường của các cơ sở sản xuất kinh doanh trên địa bàn, nhất là đối với các cơ sở thug om phế liệu, sửa chữa, tháo lắp ô tô cũ trên địa bàn phường Đức Thuận.

2. Đối với các phòng, ngành

2.1. Phòng Quản lý đô thị thường xuyên rà soát, đánh giá việc thực hiện quy hoạch đối với các địa phương, cơ quan, đơn vị liên quan đến công tác môi trường, kịp thời đề xuất sửa đổi, bổ sung phù hợp với thực tế.

Trong công tác chỉnh trang đô thị, đề nghị tham mưu tính toán thêm hạng mục hệ thống nước sạch để quá trình thi công có sự phối hợp chặt chẽ với Xí nghiệp cấp nước để thuận lợi trong xây dựng hạ tầng cấp nước đảm bảo nước sạch cho nhân dân.

2.2. Phòng Kinh tế hướng dẫn người dân đẩy mạnh ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất nông nghiệp, giúp hạn chế tối đa dùng thuốc bảo vệ thực vật, phân bón vô cơ; thực hiện đồng bộ việc thu gom và xử lý rác thải thuốc bảo vệ thực vật, các chất độc nguy hiểm.

Rà soát, tham mưu UBND thị xã đề nghị UBND tỉnh điều chỉnh Quy hoạch ngành chăn nuôi, trong đó định hướng cụ thể hình thành các vùng chăn nuôi tập trung để thuận lợi vừa cho công tác quản lý môi trường vừa giúp người sản xuất có được thông tin để đầu tư phát triển chăn nuôi, nuôi trồng đúng quy định. Bổ sung quy hoạch đối với các cơ sở chăn nuôi đáp ứng tiêu chí môi trường. Nghiên cứu, xây dựng giải pháp chuyển dịch chăn nuôi nông hộ nhỏ lẻ trong khu dân cư sang chăn nuôi tập trung đảm bảo không gây ô nhiễm môi

trường. Yêu cầu hoàn thiện hồ sơ bảo vệ môi trường đối với các đơn vị chưa làm thủ tục hoặc đã thay đổi quy mô dự án đến mức phải thay đổi thủ tục môi trường (bao gồm lĩnh vực chăn nuôi và nuôi trồng thủy sản).

2.3. Phòng Tài nguyên và Môi trường phát huy vai trò là cơ quan đầu mối quản lý nhà nước về chất thải rắn và môi trường trên địa bàn: Hàng năm, tham mưu UBND thị xã ban hành kế hoạch bảo vệ môi trường, kế hoạch kiểm tra công tác bảo đảm môi trường, tham mưu xây dựng quy chế phối hợp giữa các cơ quan, ban ngành và địa phương về bảo vệ môi trường trên địa bàn. Nâng cao chất lượng thẩm định, phê duyệt các hồ sơ, thủ tục liên quan đến môi trường thuộc thẩm quyền của UBND thị xã và phòng TNMT tham mưu. Phối hợp các cơ quan truyền thông, thông tin của thị xã để tuyên truyền các chuyên mục, chuyên đề định kỳ về môi trường; phối hợp tăng cường tuyên truyền, giáo dục pháp luật về bảo vệ môi trường, xử lý vi phạm hành chính trên lĩnh vực môi trường.

Tham mưu UBND thị xã tổ chức tập huấn kỹ năng nghiệp vụ chuyên môn về QLNN trên lĩnh vực môi trường, trong đó có nghiệp vụ, trình tự kiểm tra công tác bảo vệ môi trường đối với UBND phường, xã.

2.4. Phòng Tài chính - Kế hoạch đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả công tác xúc tiến, kêu gọi đầu tư về lĩnh vực môi trường, tham mưu HĐND, UBND thị xã các biện pháp cụ thể để khuyến khích, thu hút đầu tư hạ tầng kỹ thuật đối với lĩnh vực bảo vệ môi trường, đặc biệt là đầu tư xây dựng hệ thống xử lý chất thải rắn, xử lý nước thải tại các CCN.

2.5. Công an thị xã phối hợp, tăng cường kiểm tra, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về môi trường trên địa bàn.

3. Đối với UBND các phường, xã

3.1. Hàng năm, căn cứ quy định của Luật Bảo vệ môi trường, các văn bản liên quan và kế hoạch bảo vệ môi trường của Thị xã, xây dựng kế hoạch bảo vệ môi trường trên địa bàn và tổ chức thực hiện nghiêm túc. Riêng UBND phường Đức Thuận rút kinh nghiệm trong xây dựng hồ sơ kiểm tra công tác bảo vệ môi trường tại một số cơ sở sản xuất kinh doanh mà Đoàn Giám sát của Ban đã chỉ ra tại cuộc làm việc.

3.2. Tiếp tục tăng cường công tác tuyên truyền Luật Bảo vệ môi trường và các văn bản liên quan trên lĩnh vực môi trường để người dân nắm rõ, vận động các hộ dân, các cơ quan đơn vị, trường học, doanh nghiệp, hộ kinh doanh dịch vụ trên địa bàn chấp hành nghiêm Đề án thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải rắn trên địa bàn thị xã, Quyết định 33/2017/QĐ-UBND ngày 30/6/2017 của UBND tỉnh quy định mức giá tối đa đối với dịch vụ thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải sinh hoạt trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh; Quyết định số 14/2021/QĐ-UBND ngày 25/3/2021 của UBND tỉnh sửa đổi bổ sung Điều 1, Phụ lục 1,2 Quyết định số 33/2017/QĐ-UBND ngày 30/06/2017 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc quy định mức giá tối đa đối với dịch vụ thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải sinh hoạt trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh; Quyết định 1456/QĐ-UBND ngày 02/10/2017 của UBND thị xã quy định mức giá cụ thể đối với dịch vụ thu gom, vận chuyển

và xử lý rác thải sinh hoạt trên địa bàn thị xã Hồng Lĩnh và các văn bản có liên quan. Gắn tuyên truyền với tổ chức thực hiện, kết hợp ký hợp đồng dịch vụ; công khai minh bạch mức giá dịch vụ cụ thể cho các đối tượng của Đề án, nhất là khối cơ quan, doanh nghiệp. Tuyên truyền Nghị định số 45/2022/NĐ-CP của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường, nhất là lộ trình xử lý đối với các trường hợp không thực hiện phân loại rác tại nguồn để người dân biết, thực hiện nghiêm túc, tránh bị xử lý khi quy định này có hiệu lực thi hành vào 31/12/2024.

3.3. Tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với việc thực hiện Đề án thu gom rác thải, nhất là kiểm tra, giám sát tình hình quản lý thu, chi và hạch toán nguồn kinh phí thu gom, vận chuyển xử lý rác trên địa bàn. Kịp thời chỉ đạo các đơn vị cung ứng dịch vụ bám sát quy định để ký hợp đồng lao động cũng như đảm bảo các chế độ đối với người thu gom.

3.4. Khảo sát, lập bộ kế hoạch thu, trình UBND thị xã phê duyệt thật đầy đủ, chính xác. Vận dụng hương ước, quy ước trong đảm bảo vệ sinh môi trường, tuyên truyền vận động Nhân dân tố giác các trường hợp xả rác bừa bãi để có giải pháp chấn chỉnh, đảm bảo vệ sinh môi trường;

3.5. Rà soát, kiểm tra, đánh giá thực trạng xe đẩy tay trên địa bàn để quản lý, sử dụng và có phương án trang sắm bổ sung, sửa chữa đảm bảo số lượng xe phục vụ hoạt động thu gom, vận chuyển; có giải pháp khắc phục tình trạng mất trật tự thiết bị xe đẩy tay.

3.6. Tăng cường tuần tra, xử lý nghiêm các trường hợp đổ rác thải xây dựng không đúng nơi quy định.

Trên đây là Báo cáo kết quả giám sát chuyên đề việc triển khai thực hiện Luật Bảo vệ môi trường năm 2020 trên địa bàn thị xã, Ban Kinh tế - Xã hội trình HĐND thị xã xem xét, quyết định; đề nghị các đơn vị được giám sát thực hiện nghiêm túc các kiến nghị./.

Nơi nhận:

- Thường trực: Thị ủy, HĐND thị xã;
- Chủ tịch, các PCT UBND thị xã;
- Các phòng, ban, ngành, đơn vị liên quan;
- UBMTTQ; các đoàn thể cấp thị;
- Các thành viên đoàn;
- Các đơn vị được giám sát;
- Văn phòng HĐND-UBND thị xã;
- TT HĐND, UBND, UBMTTQ phường, xã;
- Lưu: VT.

**TM. BAN KINH TẾ - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN**

Đặng Minh Khang